

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

Katedra: Promocji Zdrowia

Zakład: Biomedycznych Podstaw Zdrowia

Fizjologia człowieka

Osoby prowadzące przedmiot:

Prof. nadzw. dr hab. Zbigniew Jastrzębski

zb.jastrzebski@op.pl

Temat ćwiczeń 3

Czynność regulacyjna i integracyjna układu nerwowego – odruchy

Odruch

Odruch – odpowiedź efektorowa wywołana przez bodziec działający na receptor i wyzwolona za pośrednictwem układu nerwowego

Łuk odruchowy

1. Receptor
2. Aferentne włókna nerwowe
3. Ośrodek nerwowy
4. Eferentne włókna nerwowe
5. Efektor

Ośrodek nerwowy

Zespół komórek nerwowych regulujących określoną, jednorodną czynność.

Receptory

Receptory to zarówno wyspecjalizowane komórki, odrębne struktury receptorowe o budowie białkowej, jak i zakończenia obwodowe neuronów czuciowych.

Receptory

Podział

Interoreceptory:

Proprioreceptory

Wisceroreceptory

Nocyceptory

Eksteroreceptory:

Telereceptory

Kontaktoceptory

Rodzaje odruchów

Odruchy monosynaptyczne:

Odruch, w którym łuk odruchowy zawiera jedną synapsę pomiędzy drogą dośrodkową, a odśrodkową.

Przykładem takiego odruchu jest odruch na rozciąganie oraz odruch kolanowy.

Rodzaje odruchów

Odruchy polisynaptyczne:

Odruch, w którym impuls przewodzony jest przez neurony pośredniczące. Łuk odruchowy zawiera więcej niż jedną synapsę pomiędzy drogą dośrodkową, a odśrodkową.

Przykładem takiego odruchu jest odruch zginania

Rodzaje odruchów

Odwrócony odruch na rozciąganie:

Gdy rozciągnięcie mięśnia jest zbyt silne, występuje pobudzenie receptorów ścięgowych Golgiego, skurcz nagle ustaje i mięsień ulega rozkurczowi.

Bibliografia

Fizjologia Człowieka w Zarysie, W. Z. Traczyk, 2005

Fizjologia Lekarska, Ganong F. PZWL Warszawa, 1994

Fizjologia Człowieka. Zagadnienia wybrane, Anna Szczęsna-Kaczmarek, Andrzej Suchanowski, Zbigniew Jastrzębski, Ewa Ziemann, Radosław Laskowski, Tomasz Grzywacz, 2005